Ett helt ark papper...

Vardagshjältar som var med och byggde Sveriges välstånd!

Vår moster Naemi, Britts storasyster föddes 1913, precis innan Första Världskriget bröt ut. Naemi hittade sina vänner bland Frälsningsarméns verksamheter i Göteborg. Naemi var en sann människovän och det dröjde länge innan hon började tänka på sig själv och ett eget liv. Hon jobbade länge som lågavlönad ”soldat” och sysslade med hjälpverksamhet bland dem i samhället som var sämst lottade.

På 1940-talet träffade hon en snäll kille som hette Eric.

Eric hade också hittat till ”frälsis” och där knöt Naemi och Eric sina band. De gifte sig 1954 och jag (då tre år) tror mig ha diffusa minnen av deras fest...

När jag växte upp hade jag en idol, den lite tystlåtne, men oerhört snälle Eric, eller Putte som han kallade sig själv. Varje gång man träffade Naemi och Eric fick jag en tvåkrona eller några fina silverkronor av Eric. Alltid lite diskret och inga dumma krav om att lägga dem i sparbössan...

Eric var en mycket mysig och snäll person. Eric jobbade på Eriksberg och var ”torpare”! Ja, i Göteborg kallades Eriksbergs Varv för Torpet. Utmed älven fanns också Lindholmens och Götaverkens skeppsvarv.

Alla gubbar på varven hade ett smeknamn, och vi trodde länge att Eric kallades för Uttern... men det var det göteborgska uttalet som vi lurats av – han kallades Örten. Eric gillade fotboll och var en inbiten Öisare, men på sin kavaj hade han ett annat klubbmärke - FB Örten!

Därav fick han heta just – Örten (på Torpet)!

Föga visste man då om hans hårda uppväxt. Eric föddes 1910 och hans pappa Gunnar var sjökapten. Gunnar gick ut Sjöbefälsskolan i Göteborg 1901 och fick sitt kaptensbrev.

År 1906 får han Kommerskollegiums intyg att vara fartygsbefälhavare på samtliga farvatten. Han jobbar i tio år som kapten på olika fartyg.

Dessvärre blev pappa Gunnar sjuk redan 1916, mitt under brinnande världskrig, och dör i Skottland endast 36 år gammal…. Tydligen var det av en (idag betraktad som simpel åkomma) blindtarmsinflammation han avled.

Detta blir naturligtvis en katastrof för Erics mamma Elin. Maken dör, hon blir ensamstående mamma och detta innebar självklart ekonomisk katastrof. Då fanns inga sociala skyddsnät.

Nedan ser du några dokument från tiden. Hjärtskärande! Att få kuvert med svarta sorgkanter innebar oftast att katastrofen var nära. Eftersom Gunnar Esbjörnsson avled under Första Världskriget noterar vi också att kuvertet från England har kontrollerats av en CENSOR. På så sätt kontrollerades post för att undvika att information kom till ”den lede fi´s” kännedom, vilket förmodligen försenade viktig information.

Lille Eric blir alltså faderlös redan vid sex års ålder! När han är endast 16 år dör även mamma Elin, 41.

Eric får nu bo hos faster/moster Agnes och det är nog inte så jätteroligt... att växa upp hos en amper nucka. Vi vet att Eric senare fick ge sig ut på s k nödhjälpsarbeten och det handlade ofta om tunga grovarbetarjobb ute i regn, snö, kyla. Eric drabbas av tbc och får senare en lunga bortopererad.

Naemi och Eric får inga egna barn, men är fantastiskt snälla och omtänksamma mot sina syskonbarn.

Eric jobbade hela livet och när han är 65 år blir han pensionär och lämnar Eriksbergs varv. Naemi jobbade i skoaffärer, längst tid i ansedda Lagerssons Skosalonger på Södra Hamngatan. Där hade hon bl a den fina fru Gyllenhammar som kund och hon fick försöka hålla ordning på sonen Pehr som tydligen redan som liten var kaxig när mamma skulle prova nya skor!

Och det fortsatte han ju med som chef på Volvo under många år.

Naemi och Eric var med och byggde upp Sveriges välstånd under 1900-talet och hade nog ett ganska bra liv, men utan överflöd för egen del.

Dessvärre blev Eric sjuk och var på ett äldreboende den sista tiden av sitt liv. Då hade Naemi redan drabbats lite av demens och orkade inte riktigt med sig själv och Eric. Dessvärre fick inte Eric den omvårdnad man kunde förvänta sig den sista tiden. Svensk äldrevård är inget man kan skryta om!

Idag finns inte Eriksbergs Varv, och området på Hisingssidan är nu hotell och konferensanläggning.

Eric tog gärna en pilsner till maten, men var väldigt måttlig med alkohol. På en resa till Danmark berättas dock att Eric beställde in kall pilsner att svalka sig med i värmen. Efter en stund märkte resesällskapet, och Naemi, att Eric började sjunga på den då så populära landsplågan ”Volare” där den svenska texten löd ”Jag sjunger, åh, åh, jag svävar högt i det blå”.

Eric hade fått en Elefant-öl, som han inte var van vid. Men det var väl skönt att få sväva lite!

Naemi och Eric var mycket fina människor – och vardagshjältar!

Fotnot. När jag såg Örtens klubbmärke blev jag lite orolig... Eric var väl inte Bajen-fan? Färgerna, typ...

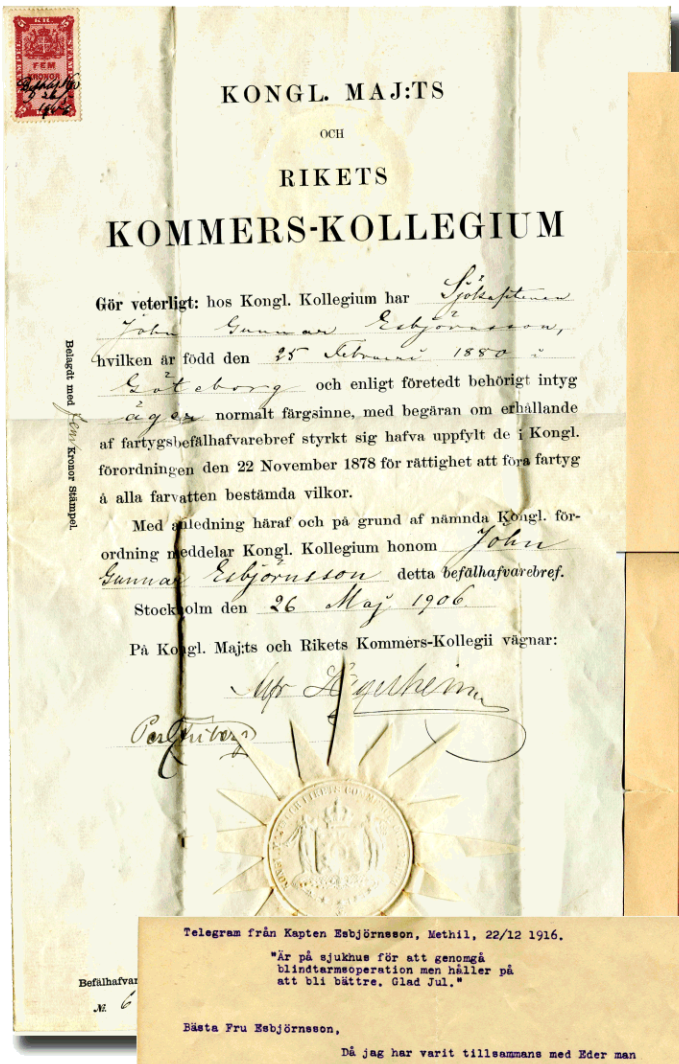

KONGL. MAJ:TS

OCH

RIKETS

KOMMERS-KOLLEGIUM

Gör veterligt: hos Kongl. Kollegium har Sjökaptenen John Gunnar Esbjörnsson, hvilken är född den 25 Februari 1880 i Göteborg och enligt företedt behörigt intyg äger normalt färgsinne, med begäran om erhållande af fartygsbefälhafvarebref styrkt sig hafva uppfyllt de i Kongl. förordningen den 22 November 1878 för rättighet att föra fartyg å alla farvatten bestämda vilkor.

Med anledning häraf och på grund af nämnda Kongl. förordning meddelar Kongl. Kollegium honom John Gunnar Esbjörnsson detta befälhafvarebref.

Stockholm den 26 Maj 1906

På Kongl. Maj:ts och Rikets Kommers-Kollegii vägnar:

Alf Ägerhem

Per Enbom

Befälhafvar... Nr 6

Bekräftat med Kronor Stämpel.

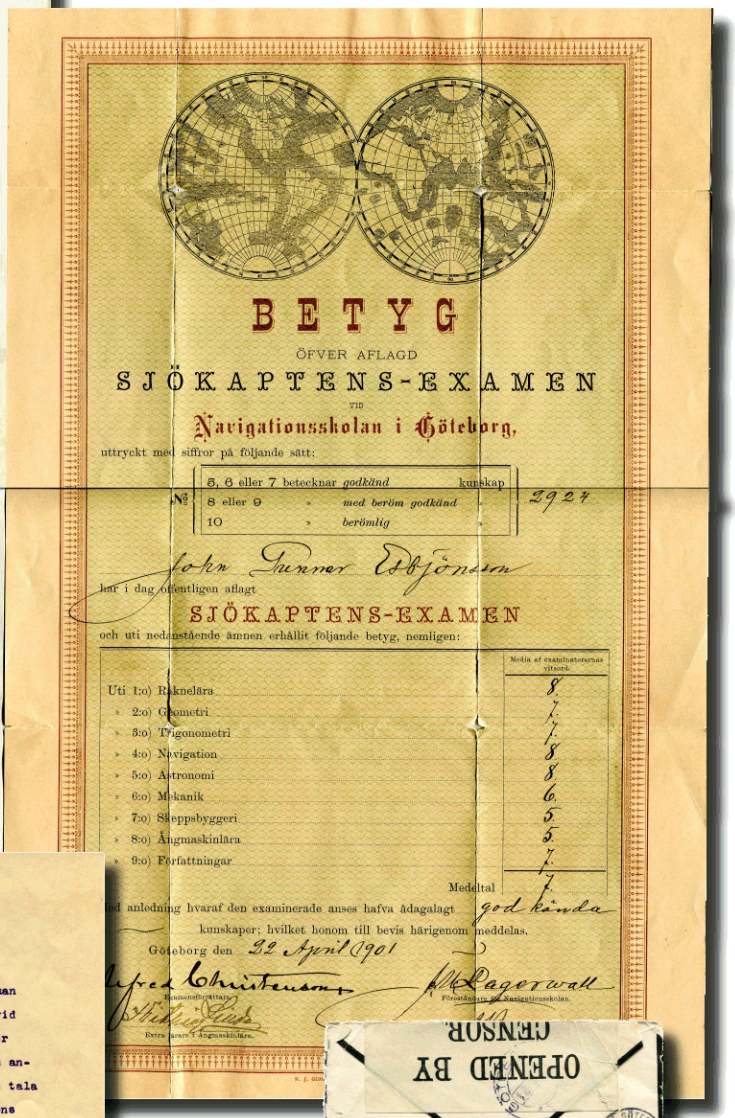

BETYG

ÖFVER AFLAGD

SJÖKAPTENS-EXAMEN

VID

Navigationsskolan i Göteborg,

uttryckt med siffror på följande sätt:

	5, 6 eller 7 betecknar *godkänd*	kunskap
N:r	8 eller 9 » *med beröm godkänd*	» 2927
	10 » *berömlig*	»

John Gunnar Esbjörnsson

har i dag offentligen aflagt

SJÖKAPTENS-EXAMEN

och uti nedanstående ämnen erhållit följande betyg, nemligen:

	Media af examinatorernas vitsord.
Uti 1:o) Räknelära	8
» 2:o) Geometri	7
» 3:o) Trigonometri	7
» 4:o) Navigation	8
» 5:o) Astronomi	8
» 6:o) Mekanik	6
» 7:o) Skeppsbyggeri	5
» 8:o) Ångmaskinlära	5
» 9:o) Författningar	7
Medeltal	7

Med anledning hvaraf den examinerade anses hafva ådagalagt god kända kunskaper; hvilket honom till bevis härigenom meddelas.

Göteborg den 22 April 1901

Alfred Christensson, Kommendörkapten.

Fr. Ragerwall, Föreståndare för Navigationsskolan.

Ekström, Extra lärare i Ångmaskinlära.

Telegram från Kapten Esbjörnsson, Methil, 22/12 1916.

"Är på sjukhus för att genomgå blindtarmsoperation men håller på att bli bättre. Glad Jul."

Bästa Fru Esbjörnsson,

Då jag har varit tillsammans med Eder man rätt mycket under hans sista dagar, bad mig föreståndarskan vid sjukhuset (fröken Mackay) att skriva till Eder och tala om för Eder, vad jag vet om Eder mans sista dagar. Samma dag som han anlände till Methil gick jag ombord på båten på kvällen för att tala med honom om affärer i egenskap av representant för Messrs Mons Bengtsson & Co., han var då mycket livlig och glad. Sedan jag hade överenskommit med honom att besöka honom nästa morgon kl. 8.30, gjorde jag detta. När jag skulle gå ombord talade styrmannen om för mig, att Er man låg till sängs och var mycket sjuk, och att han icke kunde taga emot mig. Styrmannen sade, att de hade sänt efter doktor och att han skulle komma. Två timmar senare hörde jag, att läkaren hade varit ombord och funnit Er man mycket sjuk och hade han sänt honom till sjukhuset. När jag senare kom till sjukhuset, talade föreståndarskan om för mig, att han skulle opereras på kvällen (den 18 december). Då han inte blev bättre följande dag, skickade de efter Professor Alexis Thomson i Edinburgh, en av de skickligaste kirurgerna i Skotland. Professor Thomson måste även senare företaga en operation. Efter det Professor Thomson hade sett Er man talade han om för föreståndarskan, att han hade mycket litet hopp om att få honom bra, och att även om han skulle leva, skulle döden säkert komma inom kort, och livet skulle bliva en börda för honom.

Han åtnjöt all omsorg och vård av läkarna och personalen och erhöll nattvarden av en protestantisk präst, allt för vilket han uttryckte sitt tack innan han dog. Föreståndarskan berättade mig, att han dog kl. 4.30 fm. och att det sista ord han yttrade var "Elin".

Min hustru, som också besökte Eder man den 26 och gav honom några blommor, förenar sig med mig i vårt djupa deltagande.

Eder tillgivne

O.J. Simpson /Kapten/

/sign/

OPENED BY CENSOR

1083

Mrs Elin Esbjörnsson.
Kommandörbgatan. 41.
Gothenburg.
Sweden

Wave Cottage
Leven - Fife
Wednesday - Feby. 7th 1917.

Dear Madam.

I duly received your kind letter of Jany 21st and in reply to the enquiries that you made, I consulted Miss Mackay, the Matron of the hospital. She told me that when one goes under a serious operation, they have afterwards little power of thinking until the patient recovers some strength. When your telegram of Greeting came I immediately took it up to your husband, he was then very weak. I asked him if he wished to send a reply to you, or if he would like to dictate a letter, he said to me "not tonight", but asked me to come back at 9 next morning. I did so, but found when I went, that he had passed away at 4.10 A.M. As far as the nurse & doctor & I could make out, your husband had no thought of dying. When she went off duty at midnight, she wished him Goodnight, & he said that he would be better when she came on duty again. During the night he spoke to his shipmates. He never spoke to me or any of the hospital staff about

Ett vykort från någon av hans resor till frun Elin,
och den slutgiltiga annonsen...
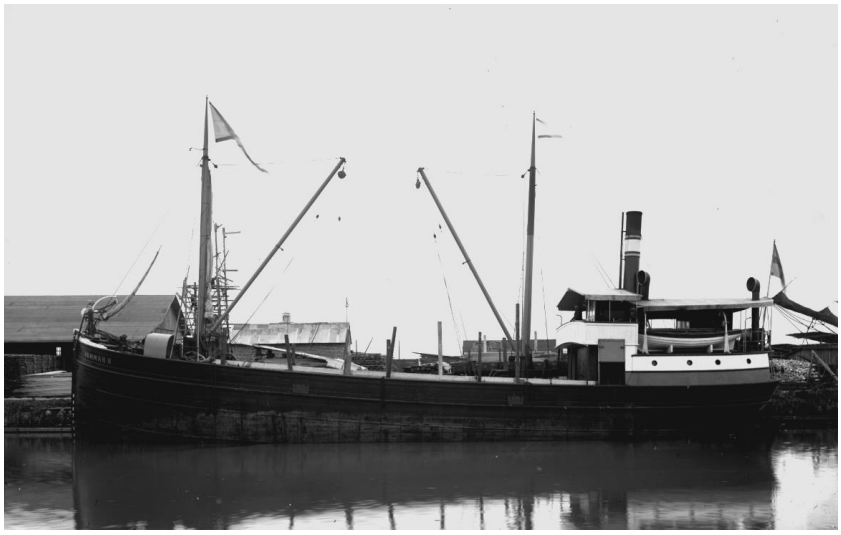
Ångfartyget Hammar II